

การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาเขตการค้าเสรีของจีน

รายงานข่าวจากหนังสือพิมพ์ International Business Daily แจ้งว่า เขตการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ได้ขยายพื้นที่การครอบคลุมจาก ๒๘.๗๘ ตารางกิโลเมตรเป็น ๑๒๐.๗๒ ตารางกิโลเมตร และต่อมาเขตการค้าเสรีกวางตุ้ง เขตการค้าเสรีเทียนจินและเขตการค้าเสรีฟูเจี้ยนก็ได้ก่อตั้งขึ้นมาโดยมีพื้นที่ครอบคลุมเป็น ๑๑๖.๒ ตารางกิโลเมตร ๑๑๙.๙ ตารางกิโลเมตรและ ๑๑๘.๐๔ ตารางกิโลเมตรตามลำดับ และในปีที่ผ่านมาเขตการค้าเสรีทั้ง ๔ แห่งมีมาตรการใหม่ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจีน โดยสรุปแล้ว ดังนี้

ขยายการเปิดสู่ภายนอก ซึ่งเขตการค้าเสรีแต่ละแห่งมีภารกิจพิเศษของตัวเอง

นอกเหนือจากขยายการเปิดสู่ภายนอกและส่งเสริมการปฏิรูปในเชิงลึกแล้ว เขตการค้าเสรีแต่ละแห่งยังมีภารกิจพิเศษของตัวเองตามการวางแผนของรัฐบาลจีน จีนจะสร้างเขตการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้เป็นเขตที่มีการเปิดสู่ภายนอกสูงที่สุดในด้านการค้าการลงทุน แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างกันได้อย่างอิสระเสรีและมีการคุ้มครองที่มีประสิทธิภาพและสะดวก รวมทั้งระบบกฎหมายและกฎระเบียบที่มีมาตรฐานอย่างสูง ซึ่งในปี ๒๕๕๘ ตลาดหลักทรัพย์ของนครเซี่ยงไฮ้มีมูลค่าการซื้อขายรวม ๑,๔๖๓ ล้านล้านหยวน มากเป็น ๓.๕ เท่าของปี ๒๕๕๓ โดย Mr. Xu Luode รองประธานของ Bank of China ได้แนะนำว่าภายในเขตการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้มี Offshore Finance Market ซึ่งสามารถให้บริการกู้ยืมเงินตราต่างประเทศให้แก่ชาวต่างชาติได้หรือให้บริการในด้านการลงทุนได้ ซึ่งเหมือนห้องทดลอง ความเสี่ยงทุกอย่างที่อาจจะเกิดขึ้นสามารถนำมาทดสอบในเขตการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ได้

สำหรับภารกิจพิเศษที่รัฐบาลจีนได้มอบให้เขตการค้าเสรีเทียนจินก็คือจะสร้างเป็นเขตการค้าเสรีที่มีการเปิดสู่ภายนอกอย่างสูงและร่วมมือกันพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่ครอบคลุมปักกิ่ง นครเทียนจินและมณฑลเหอเป่ย์ให้เป็นพื้นที่หนึ่งเดียวกัน (Beijing-Tianjin-Hebei Regional Integration) ดังนั้น เขตการค้าเสรีเทียนจินได้จัดตั้ง Land Port จำนวน ๑๐ แห่งในพื้นที่บริเวณกรุงปักกิ่ง นครเทียนจินและมณฑลเหอเป่ย์เพื่อร่วมมือกันในการดำเนินพิธีการทางศุลกากร และสร้างระบบจัดเก็บภาษีที่สามารถเก็บข้ามมณฑลได้ ซึ่งการสร้าง Land Port ดังกล่าวสามารถช่วยลดต้นทุนในการผ่านด่านประมาณร้อยละ ๓๐

การสร้างเขตความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างจีนแผ่นดินใหญ่กับไต้หวันเป็นภารกิจพิเศษของเขตการค้าเสรีฟูเจี้ยน โดยสมาคมผู้ประกอบการไต้หวัน ณ เมืองผิงถ่าน ซึ่งเป็นเมืองเล็กๆ ที่ติดกับชายฝั่งตะวันออกของมณฑลฟูเจี้ยนแนะนำว่า ผลไม้ไต้หวันที่ถูกเก็บในช่วงเช้าสามารถส่งไปจำหน่ายในตลาดของเมืองผิงถ่านในช่วงบ่ายได้ โดยการผ่านพิธีการศุลกากรแบบใหม่ทำให้สินค้าไต้หวันประมาณ ๑๒๐ ชนิดสามารถส่งเข้ามาตลาดแผ่นดินใหญ่ได้อย่างรวดเร็ว และมาตรการลดขั้นตอนในการยื่นใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าได้รับการชื่นชมจากสำนักงานศุลกากรของจีนโดยได้นำไปใช้ในเขตการค้าเสรีทั้ง ๔ แห่งของจีนด้วย

การสร้างเขตความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างมณฑลกว่างตุง เขตบริหารพิเศษฮ่องกงและเขตบริหารพิเศษมาเก๊าในเชิงลึกเป็นภารกิจสำคัญของเขตการค้าเสรีกว่างตุง เนื่องจากความร่วมมือทางการเงินระหว่างกว่างตุง ฮ่องกงและมาเก๊าได้เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น Hongkong and Shanghai Banking Corp. ได้ตกลงกับ Shenzhen Qianhai Financial Holdings Co. Ltd. ว่าจะร่วมมือกันสร้างบริษัทหลักทรัพย์ที่ควบคุมโดยทุนฮ่องกง ซึ่งเป็นบริษัทหลักทรัพย์แห่งแรกที่ควบคุมโดยใช้ทุนฮ่องกงและสามารถดำเนินธุรกิจหลักทรัพย์ทุกประเภทในแผ่นดินใหญ่ของจีน

การปฏิรูปในเชิงลึก ลดความซับซ้อนของการบริหารในช่วงแรกและเพิ่มการควบคุมในช่วงหลัง

เขตการค้าเสรีของจีนไม่เพียงแต่มีหน้าที่ต้องเชื่อมโยงกับกฎระเบียบการค้าต่างประเทศ ที่สำคัญยังต้องรับผิดชอบเรื่องการปฏิรูประบบการบริหารภายในประเทศด้วย ซึ่งเขตการค้าเสรีแต่ละแห่งมีมาตรการที่แตกต่างกัน อาทิเช่น ในปีที่ผ่านมา เขตการค้าเสรีปูเจี้ยนได้ปฏิรูประบบการลงทุน ซึ่งได้ยกเลิกการตรวจสอบเอกสารบางประเภท เช่น ได้ยกเลิกตรวจสอบเอกสารการขออนุมัติก่อตั้งโครงการและเอกสารการวางแผน เป็นต้น หากผู้บริหารไม่ได้ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนดไว้จะต้องรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และรูปแบบการบริหาร “Expert+Housekeeper” ของเขตการค้าเสรีเทียนจินก็ได้รับการชื่นชมจากนักลงทุน โดยผู้บริหารระดับสูงของบริษัท CITIC Financial Leasing Co., Ltd. ได้รายงานว่าเป็นไปอย่างราบรื่นแล้วการก่อตั้งบริษัทต้องใช้เวลาประมาณครึ่งปี แต่ในเขตการค้าเสรีเทียนจินใช้เวลาเพียง ๕๐ วันก็เปิดธุรกิจได้แล้ว ซึ่งการที่ลดขั้นตอนของการตรวจสอบในช่วงแรกไม่ได้หมายความว่าทางรัฐบาลไม่สนใจแต่ที่กลับกันก็คือผู้บริหารของจีนได้เพิ่มการควบคุมความเสี่ยงในช่วงกลางและช่วงหลัง รวมทั้งจะสร้างระบบข้อมูลที่แข็งแกร่งด้วย

เนื่องจากจีนได้กระจายอำนาจออกไปและลดความซับซ้อนในการบริหารจึงได้ดึงดูดนักลงทุนเข้าไปจัดตั้งบริษัทในเขตการค้าเสรีต่างๆ มากยิ่งขึ้น โดยในปีที่ผ่านมานักลงทุนได้เข้าไปจัดตั้งบริษัทในเขตการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้จำนวน ๑๘,๐๐๐ ราย ซึ่งในจำนวนดังกล่าวมีบริษัทต่างชาติเป็นร้อยละ ๒๐ และในเขตการค้าเสรีเทียนจิน กวางตุงและปูเจี้ยนมีบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่จำนวน ๑๔,๐๐๐ บริษัท ๕๖,๐๐๐ บริษัท และ ๑๙,๐๐๐ บริษัทตามลำดับ

นวัตกรรมและการทดลอง เชื่อมโยงกฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ

นวัตกรรมเป็นพลังงานนี้ที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและอำนวยความสะดวกให้แก่การลงทุน โดยเฉลี่ยแล้วประมาณ ๒-๓ วันก็จะมียุทธศาสตร์ใหม่เกิดขึ้นในเขตการค้าเสรีของจีน

ภายใต้การกระตุ้นของเขตการค้าเสรีเทียนจิน บริษัท ICBC Leasing ได้ปล่อยเช่าเครื่องบิน A๓๒๐ ให้บริษัทการบินของประเทศเนปาลในรูปแบบ Off-Shore Lease ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นกิจกรรม Off-Shore Lease ของจีน

นวัตกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นในเขตการค้าเสรีของจีนได้รับการยอมรับจากชาวต่างชาติอย่างสูง ซึ่งตามรายงานประจำปี ๒๕๕๘ จากหอการค้าสหรัฐอเมริกาในนครเซี่ยงไฮ้ได้แสดง

ให้เห็นว่า บริษัทสหรัฐอเมริกาที่ได้เข้ามาลงทุนในประเทศจีนค่อนข้างเห็นชอบกับการปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อมทางการค้าของจีน และบริษัทสหรัฐอเมริกาที่ได้เข้ามาลงทุนในประเทศจีนมีร้อยละ ๔๒ ได้แสดงท่าทีว่าจะเข้าไปดำเนินธุรกิจในเขตการค้าเสรีกว้างตั้ง เขตการค้าเสรีเทียนจินและเขตการค้าเสรีฟูเจี้ยนด้วย

แนวโน้มของการสร้างเขตการค้าเสรี มาตรการชุดใหม่ได้เตรียมพร้อมแล้ว

ถึงแม้ว่าในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมา เขตการค้าเสรีทั้ง ๔ แห่งของจีนต่างได้ประสบความสำเร็จที่ดี แต่การพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งของเขตการค้าเสรีแต่ละแห่งมีมาตรการใหม่ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. นวัตกรรมที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้บริหารระดับสูงจากเขตการค้าเสรีฟูเจี้ยนได้รายงานว่า จะตรวจสอบมาตรการต่างๆ และจัดแบ่งหมวดหมู่ให้เรียบร้อย จะเพิ่มการประสานงานระหว่างด้านศุลกากร หน่วยงานจัดเก็บภาษีและการทำเรือเป็นต้น ซึ่งจะทำให้มาตรการต่างๆ สามารถเชื่อมโยงซึ่งกันและกันได้อย่างเป็นระบบ

๒. พัฒนาอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพสูงและมีส่วนร่วมในการปฏิรูป โดยจะปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมและผลักดันการยกระดับของอุตสาหกรรม ค่อยๆ ยกเลิกอุตสาหกรรมระดับต่ำและปานกลางออกมาจากตลาด สร้างระบบที่ติดตามความเสี่ยงในด้านการเงินและเพิ่มการควบคุมความเสี่ยง รวมทั้งจะลดค่าธรรมเนียมในการนำเข้าและลงทุนของแรงงานภาษีและประกันสังคมด้วย

๓. ส่งเสริมการเกิดผลในเชิงบวก โดยเขตการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้จะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันและเขตการค้าเสรีฟูเจี้ยนจะขยายพื้นที่ที่ดำเนินมาตรการใหม่เพื่อบริหารสินค้าในแหล่งที่มาและปล่อยสินค้าให้ผ่านด่านอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. เขตการค้าเสรีของจีนไม่เพียงแต่ต้องให้บริการภายในประเทศ ยังต้องออกไปบริการโลกภายนอก ซึ่งเขตการค้าเสรีต่างได้ออกไปสู่โลกภายนอกเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจระดับสากล อาทิ เขตการค้าเสรีฟูเจี้ยนได้เลียนแบบของสิงคโปร์และสร้างระบบตัวชี้วัดที่มีลักษณะพิเศษจำนวน ๑๐๗ ตัวชี้วัด

.....

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘